

Матюшок І. В.,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту поліцейської діяльності,
Національна академія внутрішніх
справ

(м. Київ, Україна)

Науковий керівник:

Троцький Р. С.,

кандидат педагогічних наук, старший
викладач кафедри тактичної
підготовки навчально-наукового
інституту поліцейської діяльності,
полковник,

Національна академія внутрішніх
справ

(м. Київ, Україна)

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ У ТАКТИКО- СПЕЦІАЛЬНІЙ ПІДГОТОВЦІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ДЛЯ ПРОТИДІЇ ГІБРИДНИМ ЗАГРОЗАМ В УМОВАХ ВІЙНИ

Сучасні конфлікти, зокрема війна в Україні, демонструють трансформацію форм і методів ведення бойових дій. Гібридна війна поєднує класичні військові операції з інформаційними, кібернетичними, економічними та психологічними атаками. У таких умовах поліція відіграє критично важливу роль у забезпеченні внутрішньої безпеки, стабільності та протидії загрозам, які виходять за межі традиційної злочинності.

Гібридні загрози охоплюють диверсійні акти, терористичні прояви, інформаційні атаки, кіберагресію, маніпуляції громадською думкою, провокації та дестабілізацію громадського порядку. Поліцейські змушені діяти в умовах постійної невизначеності, багатовекторності загроз та високої динаміки подій.

Такий підхід дозволяє відійти від масштабної війни на знищення супротивника до використання інструментів «м'якої сили», з метою зміни керівництва країни-супротивника та включення її до сфери свого впливу [1]

До основних ознак «гібридної війни» відносять:

1. Війна офіційно не оголошується;
2. Агресор нехтує чинними угодами між сторонами та міжнародними нормами ведення бойових дій;
3. Країна-агресор приховує участь в конфлікті;
4. Використовуються, переважно, нерегулярні збройні формування, які маскуються під місцеве населення;

5. У разі формального збереження відносин між країнами-учасницями конфлікту, здійснюються взаємні заходи політичного та економічного тиску;

6. Широко використовуються «брудні» інформаційні технології,

7. Пропаганда та контрпропаганда, а також протистояння у кіберпросторі

Гібридна війна — це стратегія, що поєднує військові, політичні, економічні, інформаційні та інші засоби впливу з метою досягнення політичних цілей без офіційного оголошення війни. Основні ознаки гібридних загроз:

- Відсутність чітко ідентифікованого противника.
- Використання проксі-груп, диверсійних формувань, агентів впливу.
- Масове застосування дезінформації, фейків, інформаційного тиску.
- Атаки на критичну інфраструктуру, зокрема через кіберпростір.
- Провокування соціальних конфліктів, протестів, паніки.

У контексті війни в Україні ці загрози набули особливої актуальності. Російська Федерація активно використовує гібридні методи для дестабілізації тилу, впливу на громадську думку, підриву довіри до державних інституцій.[2]

Про застосування методів боротьби проти гібридної агресії можна сказати те, що комплексний тиск на всіх напрямках значно дієвіший, коли задіяні всі сили, такі як економічні, інформаційні, соціальні, кібернетичні - результат буде значно видиміший.

Наголошуючи про сутність гібридних загроз, варто звернути увагу на те, що розглядати таке явище як гібридна військова агресія багатограним, неохопним, поділеним на багато аспектів і деталей, і об'єднуючи всі ключові моменти його роботи, можна виокремити основні положення, завдяки яким введення антигібридної війни буде значно ефективнішим.[3]

Роль поліції у протидії гібридним загрозам підтверджується тим, що у 2023 році положення Закону України «Про Національну поліцію» було доповнено рядом норм, які регламентують використання та застосування безпілотних повітряних суден, а також спеціальних технічних засобів протидії їх застосуванню.

Так, в п. 47 ч. 1 ст. 23 зазначеного нормативно-правового акту закріплено повноваження поліції щодо використання безпілотних повітряних суден; п. 48 щодо вжиття заходів для запобігання, виявлення та припинення порушень порядку та правил використання повітряного простору.

України експлуатантами безпілотних повітряних суден над визначеною територією чи об'єктом із спеціальним режимом або над місцем здійснення спеціального поліцейського контролю, проведення операцій із припинення правопорушення; частину 1 ст. 40 у 2023 році було доповнено повноваженнями поліції щодо застосування безпілотних повітряних суден та спеціальних технічних засобів протидії їх застосуванню .

Враховуючи це, вважаємо додати тематику щодо набуття та вдосконалення поліцейськими навичок з основ тактики застосування БПЛА в діяльності поліції до системи тактичної підготовки, зокрема включивши такі основні теми:

- задачі аеророзвідки;
- основи роботи та будова БПЛА, додатковими інструментами;
- особливості роботи з БПЛА у складних метеоумовах;
- питання мінімізації ризиків для екіпажу БпЛА під час виконання завдань

тощо.

Метою зазначеного навчання, на мою думку, є формування та удосконалення професійних навичок поліцейських з тактики застосування безпілотних повітряних суден та спеціальних технічних засобів протидії їх застосуванню.[4]

Інноваційні методики та технології у підготовці для ефективної протидії гібридним загрозам необхідна модернізація системи тактико-спеціальної підготовки поліцейських. Основні напрями інновацій:

Ефективна протидія гібридним загрозам вимагає комплексної підготовки особового складу поліції, що включає кілька взаємопов'язаних напрямів. **Тактичне моделювання** передбачає використання симуляцій бойових ситуацій, диверсій та кризових подій, а також проведення тренінгів із реагування на масові заворушення, терористичні акти та інформаційні провокації. **Кіберпідготовка** полягає у навчанні основам кібербезпеки, виявленню та запобіганню кібератакам, опануванні навичок роботи з цифровими доказами та протидії хакерським загрозам. **Інформаційна гігієна** охоплює тренінги з розпізнавання фейкових повідомлень, маніпуляцій та інформаційних атак, а також формування навичок ефективної комунікації з населенням у кризових умовах. **Психологічна стійкість** передбачає підготовку працівників поліції до роботи в умовах стресу, тиску та нестабільності, розвиток емоційного інтелекту та навичок саморегуляції. **Технологічне забезпечення** включає використання безпілотних літальних апаратів, аналітичних платформ і систем відеоспостереження, а також впровадження штучного інтелекту для прогнозування та аналізу загроз.

Мета інформаційної та психологічної війни є спільною – підірвати моральний дух противника, вводячи його в оману і досягаючи перемоги за мінімальних жертв та матеріальних витрат. Важливий аспект полягає в тому, що інформаційна та психологічна війни значно менш витратні з точки зору матеріальних ресурсів, порівняно з класичною війною. З іншого боку, цей вид протистояння вимагає більше інтелектуальних ресурсів, оскільки включає детальне проектування стратегії та тактики, виявлення слабких сторін противника та розробку комплексу заходів впливу для досягнення максимального ефекту.[5]

Гібридна війна вимагає нових підходів до підготовки поліцейських. Інноваційні методики та технології дозволяють адаптуватися до складних умов, забезпечити ефективну протидію загрозам та зберегти стабільність у тилу. Системна модернізація підготовки правоохоронців є запорукою національної безпеки України.[6] В умовах гібридних загроз та війни, що характеризуються поєднанням конвенційних, неконвенційних, кібернетичних, інформаційних та економічних методів, тактико-спеціальна підготовка поліцейських вимагає глибокого переосмислення та радикальної модернізації. Впровадження

інноваційних методик та технологій є критично важливим фактором, який визначає здатність поліції ефективно виконувати свої функції, забезпечуючи внутрішню безпеку та стійкість держави. Таким чином, інноваційні методики та технології є не просто бажаним доповненням, а фундаментальною необхідністю для якісної підготовки поліцейських, перетворюючи їх на ефективний інструмент протидії усьому спектру гібридних загроз в умовах триваючої війни.

Список використаних джерел:

1. Загорулько А. П. Державне управління правоохоронними органами України в умовах гібридної війни. – Київ— 2023.: URL: <https://ir.library.knu.ua/server/api/core/bitstreams/348c49db-5121-472d-b697-7b338431ea3d/content>

2. Воєнні аспекти протидії “гібридній” агресії: досвід України. – НУОУ— 2020.: URL: https://nuou.org.ua/assets/monography/mono_gibr_viin.pdf

3. НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ (2014-2024pp.) URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/52551/1/M_Pogromskyi_FSHN_2025.pdf

4. Тулінов В.С. Зміна підходів у підготовці майбутніх поліцейських крізь фокус військової тематики. Актуальні питання адміністративного права та процесу: матеріали всеукраїнської наукової конференції молодих вчених. м. Кропивницький— 02 грудня 2022 року. Кропивницький— 2022. С. 224-225. URL: <https://visnyk-juris-uzhnu.com/wp-content/uploads/2024/07/28-1.pdf>

5. Бахмат В. Г.— Чишко К. О. Інноваційні освітні технології у підготовці працівників поліції URL: <https://dspace.univd.edu.ua/entities/publication/5b3fe80d-1a3b-4ebe-abd7-1d946f7fbd00>

6. Концепція «гібридної» війни та її складові. URL: <https://censs.org/concept-of-hybrid-warfare-and-its-components/>